

Példamutató élet

Ünnep után vagyunk, de az ünneplés visszhangja még nem ült el, öröme még fészkel bennünk, s arra készlet, hogy emlékezzünk és összegezzünk. Ezt annál inkább érdemes megtenni, mert pártunk főtitkáranak, az ország elnökének, Nicolae Ceaușescu elvtársnak a köszöntése olyan eseménysorozat volt, amely meszszenenő tanulságokkal szolgál, olyan következtetések levonására ad alkalmat, amelyek igen-igen hasznosak az előttünk álló időszak számára, munkánk további végzése, mi több, följavítása tekintetében.

Népünk hagyományos szokása, hogy megbecsüli kiváló fiait, méltóképpen ünnepli őket életük határkövet jelentő napjaiban, s ezzel mintegy kifejezi háláját, rokonszenvét, együttérzését, de ugyanakkor várakozását, bizodalmit is a jövőt illetően.

Az olyan jeles államférfit, mint Nicolae Ceaușescu elvtárs, születésének 60. és forradalmi tevékenységének 45. évfordulója alkalmából megkülönböztetett figyelemmel, szeretettel, hálával és ragaszkodással köszöntöttük. Híven tükrözik ezt a különböző vállalatok, intézmények, bizottságok, városok, falvak munkaközösségeinek hozzá küldött üdvözlő táviratai, egyének levelei, melyek a köszöntésen túl utalóan kifejezik azt is, mit jelent számukra az ország elnökének tanítása, segítése, elvi útbaigazítása, gondoskodása: „Kifejezzük őszinte örömlünket és köszönetünket a városunk fejlesztése iránti gondoskodásáért — írják a tusnádfürdőiek —, azért, hogy a város az Ön közvetlen irányításával és állandó segítségével nem egészen tíz esztendő alatt szerény településből a korszerű civilizáció összes vívmányaival fölszerelt fürdőhely rangjára emelkedett.“ Ugyanezt hangoztatják — többek között — táviratukban a kézdivásárhelyi keményítőgyár dolgozói is: „Atyai gondoskodásának köszönhetően, szeretett Nicolae Ceaușescu elvtárs, Kézdivásárhely az utóbbi évtizedben rohamosan fejlődött. Világszínvonalú új vállalatunk van, egyre jobb élet- és munkakörülményekkel rendelkezünk.“

A szebeni gépalkatrészeket gyártó vállalat dolgozói arra emlékeznek, hogy Ceaușescu elvtárs háromszor is meglátogatta üzemüket, s rámutatnak arra, hogy az akkor „folytatott dialógus, a kapott ösztönző szavak és jótanácsok mai eredményeink alapját képezték“.

A főtitkári „öztönző szavak és jótanácsok“ fokozott munkára serkentenek, ötleteket szülnék, további haladáshoz és jobb minőségi munkához vezetnek, s a dolgozók többsége az ünnepi alkalmat újabb termelési följánások, túlteljesítő vállalatok megtételére használta föl. Ime mit sürgönyöztek a nagykarolyi gyapotfonoda dolgozói:

„Kiváló termelési eredményekkel köszöntjük az Ön születésnapját és forradalmi munkásságának évfordulóját, következetesen teljesítjük, sőt, túlszárnyaljuk az összes tervmutatókat, s meggyőződésünk, hogy így töretlenül követjük az Ön magasztos és ösztönző példáját.“ Az aradi vagongyár dolgozói táviratukban rámutatnak arra, hogy az államfőnek „a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtése és Románia kommunizmus felé haladása szolgálatában kifejtett lankadatlan munkássága eleven példa vállalatunk valamennyi dolgozója számára“.

Érdemes hangsúlyozni, hogy miből fakad ez a serkentőerő, ez az ösztönzés: többek között az újszerű vezetői munkastílusból. Abból, hogy az államfő — régi nemes hagyományok folytatója- és egyben megújítójaként — lankadatlanul járja az országot, nincs megye, ahova bizonyos időközönként el ne látogatna, nincs város, amelyet föl ne kerestt volna, a jelentős üzemeket, munkatelepeket, főiskolákat, bányákat pedig több alkalommal is meglátogatta, s személyesen vigyázta a munka jó menetét, gazdag tapasztalatait pedig készségesen adta át a további javítás, serkentés végett. Ez az állandó jelenlét, ez a lankadatlan terepjárás, ez a folyamatos tömegkapcsolat a kommunista vezető sajátja, és abból az óhajból fakad, hogy szüntelenül a dolgozók körében legyen, közvetlenül élje az ország

életét, a helyszínen segítsen a gondok megoldásában, vállalva küzdjön a jobb élet megteremtésében. A sürgönyökből, levelekből pedig világosan kiderül, hogy mennyire hasznára válik az egyes vállalatoknak, falvaknak, intézményeknek, végső fokon az egész országnak ez a terepjárásra, tömegkapcsolatra törekvő munkastilus, s hogy a dolgozók teljes mértékben értékelik és hasznosítják is.

Az izzig-vérig gyakorlati érzékű, nagy tapasztalatú országjáró ember ugyanakkor alaposan fölkészült, kimagasló eredeti teljesítményeket fölmutató ideológiai-politikai elméleti szakember is.

Régóta tudjuk ezt; aki hallotta beszédeit, olvasta írásait, tanulmányozta a különféle tanácskozásokon, értekezleteken előterjesztett jelentéseit, nyilatkozatait, megismerhette sajátos, alkotó gondolkodásmódját; tapasztalhatta, hogy megállapításait, következtetéseit széles körű elméleti tudásra építi. Gazdag ideológiai ismereteinek és alapos gyakorlati tapasztalatának összegezéseket pedig jelentős mértékben járult hozzá a marxizmus—leninizmus korszerű megújításához, gyarapításához, a világ jelenkori követelményeinek megfelelő továbbfejlesztéséhez. Erdemes a kérdést bővebből is megvizsgálni.

Nicolae Ceaușescu elvtárs közel másfél évtizedes országglásának korszaka mind nemzetközi, mind hazai viszonylatban sajátos követelmények jegyében, sajátos körülmények között alakult ki. A nemzetközi munkásmozgalom addigi eredményei — és tegyük hozzá: hibái is — mind-mind sürgetően vetették föl a marxista tanítások megfelelő alkalmazásának a kérdését, érve ezen valamennyi országban a sajátos nemzeti viszonyokhoz való alkalmazást, nemzetközi síkon pedig az új helyzetnek megfelelő politikát. Pártunk főtájkára mindkét vonatkozásban megfelelt a várakozásnak, s jelentőset alkotott mind hazai, mind világszinten; újító módon közelítette meg a kérdéseket, s korszerű válaszokat fogalmazott meg. Ez pedig nem sikerült volna a szilárdan megalapozott elméleti tudás és a sokirányú tereptapasztalat szerencsés ötvöződése nélkül, hazánk és sajátos körülményeinek elmélyült ismerete híján. Mindezek együtt viszont lehetővé tették a szocializmus romániai útjának kidolgozását. Ebben az értelemben hangoztatta a politikai és gazdaságtudományok doktora címének adományozása alkalmából mondott beszédében: a valóság „nap nap után igazolja, hogy a szocialista elvek különböző országokban és különböző korszakokban más- és másként valósulnak meg, a forradalmi erőnek, a forradalmi pártnak a szerepe pedig éppen az, hogy mélyrehatóan megértse a realitásokat, és hazája konkrét körülményeinek megfelelően dolgozza ki a társadalom forradalmi, a szocializmus révén, a munkásosztály vezetése széles néptömegek által történő átalakításának útját.

Minden más, szűklátókörű dogmatikus megragadása a problémáknak, minden olyan kísérlet, hogy bármilyen formában, közöttük elméleti formában is, kikényszerítsék bizonyos, az illető ország és korszak gazdasági-társadalmi realitásától elszakított sablonok alkalmazását, csak károsíthatja a dolgozók érdekeit, csak akadályozhatja a forradalmi folyamat sikeres kidolgozását.

Véleményem szerint kommunista pártunk érdeme, hogy idejében felismerte a dialektikus materializmusnak, a marxizmus—leninizmusnak ezeket az alapvető igazságait, és velük összhangban cselekedett.

Tegyük mi hozzá, hogy a párt helyes tájékozódásában, a sikeres politika kidolgozásában Nicolae Ceaușescu elvtársnak orozslánrésze volt. Ugyanezt mondhatjuk az alkotó jellegű marxizmus hazai viszonyoknak megfelelő, továbbfejlesztést nyújtó csúcsteljesítményére, a pártprogramra is.

A sajátos körülményeket tekintetbe vevő politika egyik megnyilvánulása a párt viszonyulása a nemzetiségi kérdéshez. Az ez irányú elméleti megfogalmazások és gyakorlati intézkedések között szerepel — többek között — az a határozott, tettekben tetet őlított törekvés is, hogy a nemzetiségek egyenjogúságához megteremtjük a szükséges anyagi föltételeket is, ennek pedig a legjárhatóbb, legeredményesebb útja az ország területének arányos fejlesztése, a termelőerők helyes elosztása oly módon, hogy a nemzetiségek lakta vidékek is megfelelő mértékben fejlődjenek, s ezen az alapon biztosítsák számukra minden, ami a korszerű, civilizált, szocialista életmódhoz szükséges.

„Miközben tehát töretlenül megvalósítjuk a jogegyenlőség jegyében fogant forradalmi nemzetiségi politikát, megteremtünk minden feltételt, hogy a dolgozók azt a nyelvet használhassák, amelyet jobban értenek, mindennemű megszorítás nélkül részt vehessenek a társadalom vezetésében, egyidejűleg mindent megtegyünk bármilyen nacionalista megnyilatkozás leküzdéséért. Saját tapasztalatból tudjuk, hogy a sovinizmus, a nacionalizmus — legyen román, magyar, német, zsidó vagy más természetű — ellensége a nép érdekeinek, a szocializmusnak és a kommunizmusnak.“

Ebben a vonatkozásban idézzük, amit Péterfi István akadémikus, a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsának elnöke írt az évforduló alkalmából *Testvéri egységben a pártmutatta úton* címmel az *Előre* január 25-i számában:

„Az elmúlt tanévben például az iskoláskor előtti, az általános és középiskolai oktatásban több mint 400 000 gyermek tanult a nemzetiségek nyelvén; a felsőoktatás 120 000 nappali tagozatos diákja közül pedig 9741 az együttélő nemzetiségekből való, és anyanyelven vagy román nyelven képezi magát.“ A népművelésre vonatkozóan ugyanebből a cikkből idézzük a következő adatokat:

„A múlt esztendőben műkedvelő művészeti mozgalmunk több mint 560 000 tagot tömörített 37 000 művészegyháttese közül 3700 — 54 000 taglétszámmal — a nemzetiségek nyelvén tevékenykedett. De pártunk következetes nemzetiségi politikájának tanúságaként megemlíthetjük azt is, hogy a nemzetiségek nyelvén 52 központi és helyi kiadvány jelenik meg 740 000 példányban.“

Nicolae Ceaușescu elvtárs születésnapján nemcsak az ország, a nép, a párt ünnepelt. Köszöntötte őt az egész nemzetközi munkásmozgalom, a haladó világ, népünk és hazánk valamennyi barátja. És — tegyük hozzá — szerte a világon sok a barátunk, akik tisztelettel tekintenek államunk elnökére.

Érthető módon.

Ha az előbb arra utaltunk, hogy pártunk vezetőjének lankadatlan országjárása milyen eredményes, mennyire kifejezi az új típusú kommunista vezető munkastílusát, akkor e helyütt emlékeztetünk arra, hogy ugyanez külpolitikai vonatkozásban is érvényes. Mint államfő Nicolae Ceaușescu elvtárs sokra értékeli az államfők közti két- és többoldalú kapcsolatteremtést, a közvetlen tárgyalásokat, az egyes országok körülményeinek, helyzetének a helyszínen történő alaposabb megismerését, a személyi kontaktusok kiépítését, s e felfogás szellemében egy szocialista állam, egy új életet építő nép, békeszerető ország, egy lendületesen fejlődő nemzetgazdaság követeként évről évre a különböző földrészek sok-sok országát kereste föl. Szerte a világon megbeszéléseket folytatott, különféle nemzetközi tanácskozásokon vett részt. És ugyanígy számos államfő, pártvezető, a különböző nemzetközi szervezetek, intézmények, mozgalmak, bizottságok képviselői látogattak el hozzá, és keresték föl Nicolae Ceaușescu elvtársat, folytattak érdemleges tárgyalásokat, kötöttek velünk jelentős megegyezéseket.

Ezek a tárgyalások Románia sajátos, önálló külpolitikájának megnyilvánulásai. Mindenki előtt ismertek e politika nagy eredményei: nálunk vették föl a kapcsolatot nem egy esetben olyan államok küldöttei, akik különben nem találkoznak egymással soha, sehol sem; mi közvetítettünk a különböző konfliktusokban érintett felek közt éppen úgy, mint például a ciprusiak konfliktusában; támogatjuk a fõszabadalut népek országépítését, és segítséget nyújtunk azoknak, amelyek még harcolnak az idegen iga, lerázása végett; küzdünk azért, hogy a nemzetközi kapcsolatokban új elvek, új szempontok érvényesüljenek, s hogy az egyenlőség, az egymás belügyeibe való beavatkozás, az erőszakról való lemondás, a kölcsönös segítség szellemében új világrend alakuljon ki, amely ne ismerjen elnyomást, jogtiprást, imperialista kizsákmányolást. És az egész világ tudja, hogy ilyen irányú törekvéseink valóban nem kevés eredményt értek el. Mindebben pedig köztársaságunk elnökének döntő szerep jutott. És ezt a külföld is értékeli. Erre vallanak a világ négy tájáról koronás főktől és köztársasági elnököktől, pártvezetőktől és tudósoktól érkezett üdvözlő táviratok, üzenetek, levelek, kitüntetések, a különböző országokban tartott ünnepi gyűlések, kiállítások, tudományos szessziók.

„Mindenki értse meg alaposan — vallja pártunk fõtitkára —: kötelességünk egyre aktívabban hozzájárulni a világviszonylatban fölmerülő új, forradalmi koncepciók tanulmányozásához és fejlesztéséhez. Hazai munkásságunk szervesen hozzátartozik a világ forradalmi átalakítására hivatott forradalmi dialektikus materialista elvek érvényesítésének általános folyamatához. Pártunk és népünk csakis így töltheti be szerepét a mai társadalomban, csakis így jelentkezhethet erõtelenesen a haladásért, a békéért és a szocializmusért vívott küzdelem aktív osztagaként.“

Íme, ezért meggyõzõdéssel csatlakozunk azokhoz, akik hangoztatták, hogy január 26-án nemcsak pártunk fõtitkárát, nemcsak az állam, a köztársaság elnökét, hanem a nemzetközi munkásmozgalom, a világ haladó, békeszerető erõinek kiváló személyiségét köszöntöttük. És kívánjuk, hogy ezután is, életének hetedik évztédében is jó erõben, egészségben, eredményesen folytassa áldozatos munkáját.

KORUNK